

Tutoriat 6 Cai

Diferențialabilitate. Puncte de extrem

Def. Fie $F: D = \overset{\circ}{D} \subseteq \mathbb{R}^m \rightarrow \mathbb{R}^m$ ($m, m \geq 1$) $a \in D$

a) F este diferențialabilă în a dacă $\exists T: \mathbb{R}^m \rightarrow \mathbb{R}^m$ liniera o.t.

$$\lim_{x \rightarrow a} \frac{F(x) - F(a) - T(x-a)}{\|x-a\|} = 0$$

diferențiala lui F

sau
derivata Fréchet a lui F în a

b) F este diferențialabilă pe $\mathbb{R}$ dacă f diferențialabilă în t $\forall a \in D$.

Notatie: $dF(a)$

(7) F diferențialabilă în a $\in D$, atunci F continuă în a.

F constantă $\Rightarrow dF(a) = 0, \forall a \in D$

F liniară $\Rightarrow dF(a) = F, \forall a \in D$

Def. $f: D = \overset{\circ}{D} \subseteq \mathbb{R}^m \rightarrow \mathbb{R}^m, a \in D$

a) Spunem că f are derivată direcțională în a după direcția v dacă există $\lim_{t \rightarrow 0} \frac{f(a + t \cdot v) - f(a)}{t} = \frac{df}{dv}(a)$, derivata Gâteaux

* $v \rightarrow$ vector direcțional

$\{e_1, e_2, \dots, e_m\} \subseteq \mathbb{R}^m$ o.m. baza canonica, unde $e_i, i=1, m$ este vector unitate/canonice

ex: $\mathbb{R}^2 \Rightarrow \{e_1 = (1, 0), e_2 = (0, 1)\}$

$\mathbb{R}^3 \Rightarrow \{e_1 = (1, 0, 0), e_2 = (0, 1, 0), e_3 = (0, 0, 1)\}$

BONUS

(GEOMETRIE SEM II)

Dacă unui să dezvoltăm un element prin acțiuni vectori vom avea:

$\mathbf{x} = (x_1, x_2, \dots, x_m) \Leftrightarrow \mathbf{x} = x_1 e_1 + x_2 e_2 + \dots + x_m e_m \rightarrow$ dez. vectorului în baza canonica

ex: $\mathbb{R}^3 : \mathbf{x} = (2, -1, 5) \Rightarrow \mathbf{x} = 2e_1 - 1e_2 + 5e_3$.

↪ coordonate în spațiu vectorial

Def: $f: D = \{x \in \mathbb{R}^m \rightarrow \mathbb{R} \quad a \in D\}$

* a) Spunem că f are derivată parțială în a în raport cu variabila x_k dacă $\exists \frac{\partial f}{\partial x_k}(a) = \boxed{\frac{\partial f}{\partial x_k}(a)}$

$$\exists \frac{\partial f}{\partial x_k}(a) = \boxed{\frac{\partial f}{\partial x_k}(a)}$$

b) Dacă $\frac{\partial f}{\partial x_k}(a) \in \mathbb{R} \Rightarrow f$ derivabilă parțial în a în raport cu x_k

c) f deriv. part. în a dc f deriv. part. în tot D

* d) f este de clasa C^1 pe D (not $C^1(D)$) dc. f deriv. part. pe D , și sunt continue $\forall k \in \overline{1, m}$.

$$\text{Ex: } f(x,y) = x \ln(xy) \quad f: D \rightarrow \mathbb{R}, \quad D = \{(x,y) \in \mathbb{R} \times \mathbb{R}, x,y > 0\}$$

$$\begin{aligned} \frac{\partial f}{\partial x}(x,y) &= (\cancel{x} \ln(xy))'_x = \cancel{x}' \ln(\cancel{x}y) + \cancel{x} \cdot (\ln \cancel{x}y)' = \\ &= \ln(\cancel{x}y) + \cancel{x} \cdot \frac{y}{\cancel{x}y} = \ln(xy) + 1 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \frac{\partial f}{\partial y}(x,y) &= (\cancel{x} \ln(xy))'_y = \cancel{x} \ln'(\cancel{x}y) + \cancel{x} \cdot (\ln \cancel{x}y)' = \\ &= 0 + \cancel{x} \cdot \frac{(\cancel{x}y)'}{y} = 0 + \frac{x}{y} \end{aligned}$$

$$(\ln(xy))'_x = \frac{(\cancel{x}y)'}{\cancel{x}y} = \frac{y}{xy}$$

$$f: \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}, \quad f(x,y,z) = xy^2 + x^2yz + y^3 \quad df=?$$

$$\frac{\partial f}{\partial x}(x,y,z) = y^2 + 2xyz$$

$$\frac{\partial f}{\partial y}(x,y,z) = 2xy + x^2z + 3y^2$$

$$\frac{\partial f}{\partial z}(x,y,z) = x^2y$$

$$\begin{aligned} \Rightarrow df(x,y,z) &= (y^2 + 2xyz) dx + \\ &+ (2xy + x^2z + 3y^2) dy + \\ &+ x^2y dz \end{aligned}$$

Matricea Jacobiana

$F: D = \mathbb{R}^n \subseteq \mathbb{R}^m \rightarrow \mathbb{R}^m$, $a \in D$, $F = (f_1, \dots, f_m)$
 $f_i: D \rightarrow \mathbb{R}$, $i=1, \dots, m$

$$J_F(a) = \begin{pmatrix} \frac{\partial f_1}{\partial x_1}(a) & \frac{\partial f_1}{\partial x_2}(a) & \dots & \frac{\partial f_1}{\partial x_n}(a) \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ \frac{\partial f_m}{\partial x_1}(a) & \frac{\partial f_m}{\partial x_2}(a) & \dots & \frac{\partial f_m}{\partial x_n}(a) \end{pmatrix}$$